

KARTA KURSU

Nazwa	Podstawowe metody analizy przestrzennej
Nazwa w j. ang.	Basic methods of spatial analysis

Koordynator	Dr Monika Płaziak	Zespół dydaktyczny
		Dr Monika Borowiec-Gabryś Dr Monika Płaziak
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele uczenia się)

Student po zakończeniu kursu posiada podstawową wiedzę umożliwiającą samodzielne formułowanie wybranych problemów badawczych dotyczących zjawisk analizowanych przestrzennie, potrafi do tych problemów badawczych dobrać odpowiednie metody badań, przeprowadzić proces badawczy oraz opracować uzyskane wyniki i formułować wnioski.

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość podstawowych pojęć i prawidłowości z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej, znajomość podstawowych miar z zakresu statystyki opisowej.
Umiejętności	Umiejętność interpretacji wskaźników społeczno-gospodarczych, umiejętność obliczania i interpretacji miar średnich i miar zróżnicowania, umiejętność kartograficznej prezentacji danych statystycznych.
Kursy	Statystyka, podstawy gospodarki przestrzennej.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 Zna proces postępowania badawczego i etapy badań, systematyzację i przedmiot badań metod analizy przestrzennej.	K_W02
	W02 Potrafi wymienić różne źródła statystyczne i typy wskaźników oraz zastosowanie metod kartograficznych w analizach przestrzennych.	K_W10
	W03 Zna różne metody badawcze w analizach zróżnicowania i rozwoju układów przestrzennych.	K_W10, K_W07

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 Umie wybrać, zastosować i zinterpretować różne metody badawcze w analizach zróżnicowania i rozwoju układów przestrzennych.	K_U02, K_U03, K_U09
	U02 Umie właściwie prowadzić badania i prawidłowo interpretować ich wyniki.	K_U03, K_U04, K_U05, K_U06
	U03 Potrafi określać relacje zachodzące pomiędzy elementami przyrodniczymi, społeczno-gospodarczymi i kulturowymi w przestrzeni geograficznej.	K_U09, K_U10

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 Jest zdolny do krytycznego wnioskowania	K_K01, K_K04
	K02 Potrafi pracować indywidualnie i w grupie	K_K07

		Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	15					15						
Forma zaliczenia	Egzamin					Zaliczenie						

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia odbywają się w formie wykładu łączonego z dyskusją oraz ćwiczeń studialnych. Student w ramach ćwiczeń wykonuje zadania indywidualne – obliczenia, prace kartograficzne i analityczne, przedstawia rezultaty prac.

Formy sprawdzania efektów uczenia się:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01												X	
W02												X	
W03												X	
U01						X						X	
U02						X		X					
U03						X		X					
K01						X		X					
K02						X		X					

Kryteria oceny	<p>Część wykładowa oceniana jest na podstawie pozytywnie zdanego egzaminu pisemnego.</p> <p>Część ćwiczeniowa oceniana jest w oparciu o wykonane prace studialne.</p> <p>Należy terminowo wykonać wszystkie zadane prace cząstkowe.</p>
----------------	---

Uwagi	Obecność na wykładach i ćwiczeniach obowiązkowa.
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

- Podstawowe pojęcia i różne rodzaje metod badawczych. Schemat postępowania badawczego i etapy procesu badań. Źródła statystyczne i różne typy wskaźników.
- Zastosowanie miar statystyki opisowej w badaniach przestrzennych.
- Konstrukcja i zastosowanie mierników syntetycznych zróżnicowania rozwoju społeczno-ekonomicznego różnej skali układów przestrzennych.
- Metody obliczania i zastosowania wskaźników koncentracji osadniczej, terytorialnej i demograficznej.
- Metody obliczania i zastosowania wskaźników: zróżnicowania, podobieństwa, redystrybucji oraz korelacji.
- Model funkcjonowania przestrzeni geograficznej. Model potencjału i grawitacji. Wybrane teorie w gospodarce przestrzennej.

- Typologia, klasyfikacja i regionalizacja.
- Prezentacja kartograficzna przestrzennych zjawisk ilościowych i jakościowych.

Ćwiczenia:

- Źródła statystyczne i różne typy mierników. Analiza typowego schematu postępowania badawczego i etapów procesu badań.
- Określanie stopnia rozwoju społeczno-ekonomicznego jednostek przestrzennych na podstawie przyjętych wskaźników. Analiza otrzymanych wyników i ocena zastosowanych metod.
- Zastosowanie wskaźników koncentracji osadniczej, terytorialnej i demograficznej na wybranych przykładach.
- Zastosowanie wskaźników zróżnicowania, podobieństwa, redystrybucji oraz korelacji na wybranych przykładach.
- Analiza Agendy Terytorialnej UE 2030.
- Przedstawienie wyników opracowań grupowych. Dyskusja nad poprawnością merytoryczną analizy i prawidłowym formułowaniem wniosków końcowych.

Słowniczek (5-15 pojęć w języku angielskim)

Spatial analysis, research procedure, concentration index, method of potential, correlation, taxonomy

Wykaz literatury podstawowej

Ratajski, L. (1989). *Metodyka kartografii społeczno-ekonomicznej*, PPWK, Warszawa.
 Runge, J. (2006). *Metody badań w geografii społeczno-ekonomicznej – elementy metodologii, wybrane narzędzia badawcze*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice.

Wykaz literatury uzupełniającej

Berezowski, S. (1986). *Metody badań w geografii ekonomicznej*, WSiP.
 Borowiec, M. (2010). *Funkcjonowanie krakowskiego i rzeszowskiego ośrodka akademickiego w świetle koncepcji układów bipolarnych*, Prace Monograficzne nr 539, Wydawnictwo Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, ss. 186.
 Borowiec, M. (2010), *Kapitał ludzki i społeczny w procesie rozwoju obszarów wiejskich województwa podkarpackiego*, [w:] W. Kamińska i K. Heffner (red.), *Kapitał ludzki i społeczny w procesie rozwoju obszarów wiejskich*, Studia KPZK PAN, Tom CXXVI, Warszawa, s. 181-205.
 Chojnicki, Z. (red.) (1977). *Metody ilościowe i modele w geografii*, PWN, Warszawa.
 Płaziak, M. (2005). *Wybrane aspekty sytuacji demograficzno-społecznej średnich miast Polski w porównaniach regionalnych*, XVIII Konwersatorium Wiedzy o Mieście, Współczesne procesy urbanizacji i ich skutki, Uniwersytet Łódzki, 257-268.
 Płaziak, M. (2004). *Poziom życia ludności miast województwa małopolskiego, ze szczególnym uwzględnieniem miast małych i najmniejszych*, XVII K XVIII Konwersatorium Wiedzy o Mieście, Współczesne procesy urbanizacji i ich skutki, Uniwersytet Łódzki, 121-129.
 Rogacki, H. (red.) (2003). *Problemy interpretacji wyników badawczych stosowanych w geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarce przestrzennej*, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
Wybrane Biuletyny i Studia KPZK

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	20
liczba godzin pracy studenta	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5

bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4